

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 13.06.1963, sp. zn. 5 Co 198/63, ECLI:CZ:KSPH:1963:5.CO.198.1963.1

Číslo: 11/1964

Právní věta:

Je-li přístavba k rodinnému domku, který tvoří samostatné jmění manželky, součástí věcí ve smyslu § 24 obč. zák., nepatří do zákonného majetkového společenství manželů, i když byla provedena za trvání manželství. Po rozvodu manželství obývá tedy manžel místnost v této přístavbě bez právního důvodu a soud proto povolí jeho vyklizení z bytu.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 13.06.1963

Spisová značka: 5 Co 198/63

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Majetkové společenství manželů zákonné

Předpisy: 265/1949 Sb. § 22 141/1950 Sb. § 24

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Příbrami vyhověl návrhu navrhovatelky na vyklizení odpůrce z bytu, když dospěl k závěru, že odpůrce obývá místnost v přístavbě rodinného domku navrhovatelky bez právního důvodu. Přístavba nepatřila v době trvání manželství do zákonného majetkového společenství manželů, neboť je součástí rodinného domku, jakožto věci hlavní a proto sdílí její právní osud, tj. zůstává ve vlastnictví navrhovatelky.

Krajský soud v Praze rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Odůvodnění:

Základní otázkou, z níž musí soud vyházet a s níž se musí v tomto řízení vypořádat, je, zda žalovaný bydlel v předmětné místnosti na základě právního důvodu a jakého, nebo jestli místnost obýval bez právního důvodu. Soud prvního stupně v tomto směru zjistil, že se jedná o místnost, nacházející se v přístavku rodinného domku, jehož vlastníci, jak bylo dokázáno, je navrhovatelka. Odpůrce, jako bývalý manžel navrhovatelky, bydlel s ní před rozvodem manželství v rodinném domku na základě jejího práva, tj. práva vlastnického k uvedenému domku. Právní mocí rozvodového rozsudku však

zanikl tento právní důvod, na jehož podkladě bydlel odpůrce po dobu trvání manželství.

Po zániku manželství rozvodem v daném případě jediným možným důvodem, na jehož základě by odpůrce užíval předmětnou místnost, by bylo právo spoluvlastnické, a to buď k celému domku, nebo k jeho přístavku. V tomto směru je nutné zjistit, zda domek nebo jeho přístavek patřily po dobu trvání manželství do zákonného majetkového společenství manželů, neboť v tomto případě by se pak dnem zániku manželství spravovaly práva a povinnosti účastníků k uvedeným věcem ustanoveními o spoluvlastnictví.

Pokud jde o rodinný domek, je věc jasná, a v tomto směru nebyly v průběhu řízení odpůrcem vzneseny žádné námitky. Bylo nepochybně prokázáno, že navrhovatelka se stala vlastnící domku ještě před sňatkem s odpůrcem a že tedy tento domek patřil do jejího samostatného jmění a nemohl se spravovat ustanoveními upravujícími zákonné majetkové společenství v době trvání manželství, ani ustanoveními o spoluvlastnictví po zániku manželství rozvodem.

Pokud pak jde o přístavbu k domku, odpůrce tvrdí, že tato přístavba patřila po dobu trvání manželství do zákonného majetkového společenství manželů, neboť byla provedena za trvání manželství a odpůrce se na jejím provedení podílel jak svou prací, tak i finančně. Proto se podle názoru odpůrce po zániku manželství přístavba stala spoluvlastnictvím jeho a navrhovatelky a on sám bydlel v uvedené místnosti na základě svého práva spoluvlastníka. Navrhovatelka naproti tomu tvrdí, že i přístavba je jejím samostatným jměním, neboť nejde správně o přístavbu, ale pouze o nepatrnou přestavbu vstupní části domku, která je pouze malým zlepšením jejího domku, netvoří žádnou samostatnou jednotku a nelze ji od původního domku vůbec oddělit. Konečně navrhovatelka uvádí, že odpůrce se na stavbě přístavby nepodílel ani fyzickou prací, ani finančně.

V tomto směru je rozhodná pro posouzení věci ta skutečnost, zda přístavba k rodinnému domku v takovém rozsahu a v takové hodnotě, jak byla provedena v daném případě, je samostatnou věcí ve smyslu § 23 obč. zák., nebo zda se jedná o součást či o příslušenství věci podle § 24, 27 obč. zák. V § 24 obč. zák. se stanoví, že součástí věci je vše, co k ní podle povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc nebo její oddělitelná část poškodila nebo podstatně znehodnotila. Ze stavebních plánů, z výpovědí navrhovatelky a svědků slyšených před soudem prvního stupně vyplývá, že předmětná přístavba je takovou součástí věci, v daném případě rodinného domku. Její provedení znamenalo jen nepatrnou změnu v půdorysu domku a není možno ji od domku reálně oddělit, aniž by došlo k jeho podstatnému znehodnocení. Vzhledem k této skutečnosti pak navrhovatelka jako vlastnice věci hlavní je vlastnící i její součástí, tj. v daném případě přístavby k domku.

Krajský soud se zabýval i otázkou, zda odpůrce nenabyl vlastnictví, resp. spoluvlastnictví k domku zpracováním podle § 125 obč. zák. Tato možnost zde však nepadá v úvahu, neboť odpůrce věděl, že rodinný domek je samostatným majetkem jeho manželky.

Za takto zjištěných skutečností dospěl pak krajský soud ke stejnému závěru jako soud okresní, že totiž uvedená přístavba nepatřila v době trvání manželství do zákonného majetkového společenství manželů. Jako součást věci hlavní – rodinného domku – byla samostatným majetkem navrhovatelky. Proto se nemohla přístavba po rozvodu manželství stát spoluvlastnictvím účastníků a neexistoval zde tedy jediný možný právní důvod, právo spoluvlastnické, na jehož podkladě by mohl odpůrce po rozvodu manželství v přístavbě bydlet.

Z těchto důvodů též krajský soud má za to, že odpůrce obývá předmětnou místnost bez právního důvodu a rozhodnutí okresního soudu potvrdil.

Pokud pak odpůrce v odvolání a navrhovatelka v odpovědi na odvolání se zabývají otázkou, zda a do jaké míry přispěl odpůrce svou prací a finančními prostředky k provedení přístavby k rodinnému

domku navrhovatelky, je nutno upozornit na to, že tato otázka není předmětem tohoto řízení. V tomto směru je správný názor okresního soudu, že případná náhrada nákladů vynaložených ze zákonného majetkového společenství na samostatný majetek jednoho z manželů, v daném případě navrhovatelky, by byla předmětem řízení o rozdělení zákonného majetkového společenství podle § 27 zák. o právu rodinném, nikoli však řízení o vyklizení místnosti.